

Bruksela, 26 listopada 2018 r.
(OR. en)

14551/18

DEVGEN 219
GENDER 44
SUSTDEV 15
SOC 725
ONU 100
ACP 120
RELEX 990
COHAFA 104
COHOM 150

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	26 listopada 2018 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	14027/18
Dotyczy:	Realizacja unijnego planu działania w sprawie równości płci II w 2017 r.: Zwiększanie równości płci i wzmacnianie pozycji kobiet poprzez działania zewnętrzne UE – Konkluzje Rady (26 listopada 2018 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady na temat realizacji unijnego planu działania w sprawie równości płci II w 2017 r.: Zwiększanie równości płci i wzmacnianie pozycji kobiet poprzez działania zewnętrzne UE. Dokument został przyjęty przez Radę w dniu 26 listopada 2018 r. na jej 3654. posiedzeniu.

Konkluzje Rady na temat realizacji unijnego planu działania w sprawie równości płci II w 2017 r.: zwiększanie równości płci i wzmacnianie pozycji kobiet poprzez działania zewnętrzne UE

1. W świecie doszło do znacznych postępów na drodze ku równości płci, możliwości pełnego korzystania przez wszystkie kobiety i dziewczęta ze wszystkich praw człowieka oraz wzmocnieniu pozycji kobiet i dziewcząt. Osiągnięcia są jednak niejednolite w zależności od regionu i kraju. W wielu częściach świata dziewczęta i kobiety nadal są systematycznie pozostawiane same sobie i dyskryminowane. W wielu krajach poziom politycznego zaangażowania kobiet pozostaje niski. Uporczywe, czasem bezprecedensowe naruszenia i nadużycia praw człowieka przysługujących kobietom i dziewczętom są na porządku dziennym.
2. W niemal wszystkich krajach kobiety nadal są w nierównej względem mężczyzn sytuacji, jeśli chodzi o dochód, dobrej jakości edukację, szkolenie zawodowe oraz dostęp do opieki zdrowotnej i do technologii. Kobiety często nie dysponują takim samym dostępem do zasobów produkcyjnych, np. ziemi, czy kontrolą nad nimi. Kobiety i dziewczęta wciąż w niewspółmiernym stopniu dźwigają ciężar nieodpłatnej pracy opiekuńczej. Brak wody, urządzeń sanitarnych i higieny w niewspółmiernym stopniu utrudnia kobietom prowadzenie bezpiecznego, produktywnego i zdrowego życia. Nierówności na tle płciowym powodują niewspółmierne ubóstwo kobiet i dziewcząt, utrudniają im możliwość pełnego korzystania ze wszystkich praw człowieka i pozbawiają je szans na dobrostan.
3. Sytuację pogarszają konflikty, skutki zmiany klimatu, klęski żywiołowe i przymusowe wysiedlenia. Przemoc seksualna i przemoc na tle płciowym są stosowane do celów politycznych, ekonomicznych i militarnych. W tym kontekście Rada z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że Pokojowa Nagroda Nobla za 2018 r. trafiła do osób zabiegających o to, by położyć kres stosowaniu przemocy seksualnej jako broni podczas wojen i konfliktów zbrojnych. Kobiety i dziewczęta są przedmiotem handlu, niewoli, a nawet sprzedaży jako towar. Wciąż utrzymują się szkodliwe praktyki, takie jak okaleczanie żeńskich narządów płciowych czy dziecięce, wczesne i wymuszone małżeństwa, stanowiące poważne naruszenie praw człowieka.

4. W związku z powyższym i zgodnie z dorobkiem prawnym UE Rada potwierdza, że UE i państwa członkowskie są zdecydowane promować możliwość pełnego korzystania przez kobiety i dziewczęta ze wszystkich praw człowieka, równość płci oraz wzmacnianie pozycji kobiet jako priorytet we wszystkich dziedzinach działań. Propagowanie, ochrona i przestrzeganie praw człowieka względem kobiet i dziewcząt, równość płci oraz wzmacnianie pozycji kobiet i dziewcząt są nadrzędnymi priorytetami i celami UE. Jednym z istotnych narzędzi w realizacji tych założeń jest unijny plan działania w sprawie równości płci. Do pokonania wciąż pozostają pewne przeszkody. Należy nie tylko przyspieszyć postępy, lecz także zachować i chronić dotychczasowe osiągnięcia przed regresem czy zwrotem wstecz.
5. Rada przypomina, że UE i jej państwa członkowskie zobowiązały się zrealizować do 2030 r. siedemnaście celów zrównoważonego rozwoju, i potwierdza, że równość płci oraz możliwość pełnego korzystania przez kobiety i dziewczęta ze wszystkich praw człowieka oraz wzmocnienie ich pozycji są centralną kwestią agendy 2030 – zarówno jako samodzielny cel, jak i jako przekrojowy priorytet zgodny z zasadą niepozostawiania nikogo samemu sobie. W tym kontekście Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w 2017 r., zwłaszcza jeżeli chodzi o cel 5 – równość płci oraz wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt, cel 1 – eliminacja ubóstwa, cel 8 – godna praca i wzrost gospodarczy, a także cel 16 – pokój, sprawiedliwość i silne instytucje. Unijny plan działania w sprawie równości płci przyczynia się do realizacji europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju jako element ogólnej odpowiedzi UE na agendę 2030 we wszystkich dziedzinach działań zewnętrznych.
6. Rada przywołuje swoje konkluzje z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie płci w kontekście rozwoju oraz swoje konkluzje z dnia 26 października 2015 r. w sprawie unijnego planu działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020 (GAP II)¹, a także swoje konkluzje z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie rocznego sprawozdania z realizacji GAP II i potwierdza, że należy zapewnić strategiczną i sprawną realizację, monitorowanie i ocenę tego planu, sprawozdania w jego sprawie oraz działania następcze we wszelkich stosunkach zewnętrznych UE.

¹ Dok. 13201/15.

7. Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy w realizacji GAP II przedstawione w drugim sprawozdaniu wykonawczym²; uznaje postępy w realizacji celów z zakresu zmiany kultury instytucjonalnej, takich jak bardziej zaangażowane przywództwo polityczne i zarządcze, większe wykorzystanie wewnętrznej i zewnętrznej wiedzy eksperckiej i analiz dotyczących płci, szersze uwzględnianie problematyki płci w głównym nurcie polityki, zwłaszcza w procesach budżetowych – zarówno w obecnych, jak i nowych inicjatywach – oraz wzrost stosownych środków finansowych. Postępy w realizacji celów z zakresu zmiany kultury instytucjonalnej należy wciąż poszerzać i raportować.
8. Rada z zadowoleniem odnotowuje regionalny wymiar sprawozdawczości, dzięki któremu łatwiej będzie oceniać postępy regionalne we wdrażaniu planu oraz identyfikować sprawdzone rozwiązania i obszary wymagające poprawy. Z dużym zadowoleniem przyjmuje też poszerzenie zakresu sprawozdania, które po raz pierwszy obejmuje informacje z takich dziedzin, jak badania i innowacje, handel i mobilność międzynarodowa, i zachęca Komisję do kontynuowania tych działań. Ponadto Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt poświęcenia większej uwagi konkretnym raportowanym tematom, takim jak walka z handlem ludźmi, polityczne zaangażowanie kobiet, dostęp kobiet do usług finansowych oraz wzmocnienie ekonomicznej pozycji kobiet i dziewcząt.
9. Uznając wspomnianą pozytywną tendencję, Rada potwierdza, że Komisja, Wysoki Przedstawiciel i państwa członkowskie muszą znacznie zwiększyć wysiłki na rzecz osiągnięcia pięciu standardów minimalnych³ wskazanych w GAP II jako punkt wyjścia dla uwzględniającego płeć, transformacyjnego podejścia we wszystkich działaniach zewnętrznych UE i w całej jej współpracy międzynarodowej. Osiągnięcie wspomnianych pięciu standardów jest nieodzownym warunkiem zrealizowania 85-procentowego celu⁴ wyznaczonego w GAP II, także dla państw członkowskich.

² Dok. 13188/18 + ADD1+2 – SWD(2018) 451 final.

³ Standardy minimalne to: (1) wartość 0 wskaźnika polityki równości płci OECD/DAC musi być zawsze uzasadniona (wskaźnik przypisujący liczbę punktów projektom zależnie od wagi aspektu płci); (2) we wszystkich sektorach priorytetowych dokonuje się analizy dotyczącej płci; (3) w całym projekcie i cyklu programowania oraz w programowaniu wykorzystuje się dane segregowane według płci; (4) odpowiednio wcześniej w cyklu programowania i w programowaniu dostępna jest i wykorzystywana wiedza ekspercka z zakresu płci; (5) wybrano cele GAP II do celów sprawozdawczych.

⁴ Uwzględnianie aspektu płci w 85% wszystkich nowych inicjatyw UE do roku 2020.

10. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i przestrzegania wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania, programu działania z Międzynarodowej konferencji na temat ludności i rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz praw reprodukcyjnych i seksualnych oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego. Mając to na względzie, UE potwierdza swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i przestrzegania praw każdej osoby do pełnej kontroli oraz swobodnego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w kwestiach dotyczących seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE zwraca ponadto uwagę na potrzebę powszechnego dostępu po przystępnych cenach do rzetelnych i wszechstronnych informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, edukacji w tym zakresie (w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej) oraz usług opieki zdrowotnej. Rada z zadowoleniem przyjmuje szczegółowe sprawozdanie z unijnych działań w zakresie praw reprodukcyjnych i seksualnych oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego wspomnianych w nowym europejskim konsensusie w sprawie rozwoju i podkreśla, że należy ulepszyć globalną metodologię sprawozdawczą. Ponadto Rada podkreśla, że ważne jest, by nadal starać się o dodatkowe środki finansowe i wspierać zainteresowane strony w tej dziedzinie.
11. Ponadto Rada apeluje do wszystkich unijnych podmiotów, w tym państw członkowskich, by podtrzymały wolę zapobiegania, zwalczania i ścigania wszelkich form przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym, w tym przemocy domowej, szkodliwych praktyk, takich jak okaleczanie żeńskich narządów płciowych oraz dziecięce, wczesne i wymuszone małżeństwa, a także przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym związanych z konfliktami zbrojnymi, molestowania i wykorzystywania seksualnego, przemocy i nękania w internecie. W tym kontekście Rada podkreśla, że należy zapewnić pomoc ofiarom, i przypomina, że UE zobowiązała się zapobiegać, zwalczać i ścigać wszelkie formy przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym, w tym wobec mężczyzn i chłopców, bez dyskryminacji ze względu na orientację i tożsamość płciową osoby dotkniętej przemocą. Przemoc seksualna i przemoc na tle płciowym to zarówno przyczyna, jak i efekt nierówności płci. Szczególną uwagę należy poświęcić kobietom i dziewczętom, które są narażone na wielorakie, krzyżujące się formy dyskryminacji, w tym migrantkom, uchodźczyniom oraz kobietom i dziewczętom z niepełnosprawnościami.

12. Rada z zadowoleniem przyjmuje nowo nadarzącą się okazję, którą jest realizacja GAP II, do ściślejszej współpracy między służbami Komisji, ESDZ i państwami członkowskimi; wskazuje ona na zmierzanie ku większej spójności i strategicznej koordynacji działań pomiotów unijnych w krajach partnerskich, w tym poprzez poszerzony dialog polityczny i dialog na temat praw człowieka. Ważne jest, by tego rodzaju spójność i koordynację zachować podczas debat międzynarodowych i na forach międzynarodowych, zwłaszcza w Radzie Praw Człowieka ONZ, Trzecim Komitecie Zgromadzenia Ogólnego oraz Komisji ds. Statusu Kobiet ONZ, podczas otwartej debaty Rady Bezpieczeństwa w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz w ramach dialogu politycznego i dialogu na temat praw człowieka z krajami partnerskimi.

13. Rada potwierdza zdecydowane przekonanie i wsparcie ze strony UE co do skutecznego multilateralizmu i globalnego ładu opartego na prawie, czego przykładem jest partnerstwo w postaci unijno-oenzetowskiej inicjatywy „Spotlight” na rzecz eliminowania przemocy wobec kobiet i dziewcząt na całym świecie. Ponadto Rada z zadowoleniem przyjmuje wiodącą rolę UE i jej państw członkowskich we wspieraniu międzynarodowych inicjatyw na rzecz możliwości pełnego korzystania przez kobiety i dziewczęta ze wszystkich praw człowieka, na rzecz równości płci oraz na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt i apeluje o dalszą współpracę i partnerstwo strategiczne z ONZ, innymi organizacjami wielostronnymi i społeczeństwem obywatelskim jako kluczowymi partnerami UE w tym względzie. Rada przypomina o zdecydowanej woli ze strony UE pełnego wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ 1325 i rezolucji następczych. Rada potwierdza wolę zwiększania udziału kobiet w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu, w negocjacjach pokojowych, mediacjach i budowaniu pokoju, zwłaszcza poprzez propagowanie przywództwa kobiet oraz wspieranie roli społeczeństwa obywatelskiego i oddolnych organizacji kobiecych. Rada powołuje się na unijne strategiczne podejście w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz zwraca uwagę na odnośne synergie.

14. Rada z zadowoleniem przyjmuje bardziej znaczące uwzględnianie równości płci w stanowiskach i dialogu politycznym UE z krajami partnerskimi i apeluje o regularne włączanie aspektu płci w działania oraz wszelki dialog strategiczny i polityczny w innych ważnych sektorach, takich jak zatrudnienie, handel, zarządzanie finansami publicznymi, reforma administracji publicznej, transport, energia, rolnictwo, środowisko, edukacja, zdrowie, infrastruktura i ICT.
15. Rada zwraca uwagę, że podczas realizacji GAP II i ogólniej – realizacji celów zrównoważonego rozwoju ważna jest ścisła współpraca ze społeczeństwem obywatelskim. W związku z tym apeluje do służb Komisji i do ESDZ o kontynuowanie i pogłębianie współpracy i konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego działającymi na rzecz równości płci oraz wzmacniania pozycji kobiet i dziewcząt. Powinno to mieć miejsce na wszystkich szczeblach podczas wdrażania GAP II, w tym w ramach analizy dotyczącej płci, oraz przez cały cykl programowania i cykl polityki. Należy odpowiednio uwzględnić potrzebę zapewnienia większego bezpieczeństwa i ochrony organizacjom kobiecym i obrończyniom praw człowieka.
16. Jednocześnie Rada powtarza, że należy angażować mężczyzn i chłopców w eliminowanie nierówności płci, uwrażliwiać ich na skutki nierówności płci oraz promować ich aktywną i konstruktywną rolę we wspieraniu zmiany zachowań, w reagowaniu na dyskryminujące normy społeczne i w zwalczaniu stereotypów płciowych.
17. Rada zwraca się do służb Komisji, do ESDZ i państw członkowskich, by w procesie identyfikowania, planowania, wdrażania, monitorowania i oceniania we wszystkich działaniach zewnętrznych UE systematycznie posługiwały się analizą dotyczącą płci, danymi segregowanymi według płci i wskaźnikami uwzględniającymi płeć oraz uwzględniały problematykę płci w głównym nurcie polityki. To nieodzowny warunek realizacji podejścia transformacyjnego z punktu widzenia równości płci w działaniach zewnętrznych UE i we współpracy międzynarodowej. Należy rozważyć możliwość zapewnienia krajom partnerskim wsparcia finansowego i technicznego na tworzenie i wykorzystywanie danych statystycznych dotyczących płci.

18. Mając na uwadze cel sprawozdania GAP II, którym jest coroczne monitorowanie, w jaki sposób wszystkie podmioty unijne realizują plan działania w sprawie równości płci, Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar służb Komisji i ESDZ, by na kolejnym etapie sprawozdawczości uwzględnić dane jakościowe. Analiza ta mogłaby być pierwszym krokiem ku końcowej ocenie realizacji GAP II, której wymaga sam plan, ta zaś byłaby podstawą do kontynuacji GAP II. Ocena końcowa, wraz z zaleceniami, powinna objąć wybrane cele z GAP II, zwłaszcza te, które wiążą się ze zmianą kultury instytucjonalnej i wzmocnieniem ekonomicznej pozycji kobiet. W ocenie należałoby także przeanalizować wkład GAP II w realizację zrównoważonego celu rozwoju nr 5 i w agendę 2030. Ponadto Rada zachęca służby Komisji i ESDZ, by kontynuowały poszukiwanie możliwości uproszczonego, przystępnego mechanizmu sprawozdawczego i kwestionariuszy oraz promowały komunikację i kontakty w tej sprawie.
-